

محمد ملک در نمایشگاه خوش نویسی «خان ششم» بیان کرد

خوش نویسی، سوغات هنری برای صنعت گردشگری مشهد

ریحانه موسوی اششمین نمایشگاه گروه خوش نویسی ملک، با عنوان «خان ششم» به مناسبت گرامیداشت هفته خوش نویسی، این روزها از ساعت ۱۰ تا ۱۲ و ۱۷ تا ۲۰ در نگارخانه اشراق برپاست و تا سه‌شنبه ۲۲ مهرماه ادامه دارد. در این نمایشگاه آثاری با قاب‌های چوبی و مدرن در دو طرف نگارخانه مقابل یکدیگر قرار گرفته‌اند. در گوشه‌ای از نگارخانه نیز عکسی از فائزه علوی، هنرمند خوش نویسی، به یادبود او قرار گرفته است. متن آغازین این نمایشگاه با چهار پرسش آغاز شده است: «چرا خط می‌نویسیم؟ تا کی باید بنویسیم؟ چرا نمایشگاه برگزار می‌کنیم؟ چرا آزمون می‌دهیم؟» در ادامه این متن آمده است: «این‌ها سوالاتی است که هنر خوش نویسی در طول دوران نوشتنش از خود می‌پرسد. خیلی‌ها راحت‌ترین و رایج‌ترین پاسخ را پیدا و مسئله‌شان را حل می‌کنند: کنار گذاشتن خط! زودتر از بقیه یاد دیرتر از آن‌ها! گروه خوش نویسی ملک «عشق در ۱۶ سطر» را با ۱۶ نفر کلید زد: از آن جمع در «خان ششم» عده‌ای هنوز پای کارند و دوستان جدیدی به جمعمان اضافه شده‌اند.» آنچه در ادامه می‌خوانید حاصل گپ وگفت ما با محمد ملک است درباره وضعیت کنونی هنر خوش نویسی مشهد و فعالیت هنرمندان این عرصه.

آشنایی ذائقه عمومی با هنر خوش‌نویسی

محمد ملک، پیشکسوت و مدرس خوش‌نویسی، درباره برگزاری این نمایشگاه با اشاره به اینکه از سال ۱۴۰۰ آغاز به برپایی آن کرده‌اند، گفت: هدف از انجام و تداوم این کار، آشنایی ذائقه عمومی با هنر خوش‌نویسی، به‌عنوان هنر ملی کشورمان است. در این نمایشگاه بیست اثر شامل خطوط ثلث و نستعلیق به نمایش درآمده است.

وی ادامه داد: شعری که برای خوش‌نویسی توسط هر هنرجو انتخاب شده عاشقانه است؛ زیرا عشق نقطه مقابل نفرت بوده است و متأسفانه اکنون در دنیا بحث نفرت‌پراکنی را بسیار پررنگ می‌بینیم. در جامعه ما نیز فشارهای عصبی به حدی زیاد است، که مردم روحشان رفته رفته از لطافت دور می‌شود. تعدادی از هنرجویان، اشعار شاعران مشهوری را خوش‌نویسی کرده‌اند تا هم شعر این هنرمندان خوانده شود و هم خوششان در نمایشگاه حضور دارند و مخاطب چهره به چهره با آن‌ها گفت‌وگو می‌کند. هدف از انجام این کار نیز ایجاد ارتباط بین شاعران مشهوری و خوش‌نویسان است.

وی افزود: چیدمان آثار در نمایشگاه بر اساس قرینه‌سازی است. قاب‌های چوبی بر روی یک دیوار و قاب‌های مدرن بر روی دیوار دیگر نگارخانه قرار گرفته‌اند. تعدادی از آثار دارای تذهیب هستند که ملیحه یعقوبی این کار را برعهده گرفته است. برخی هنرمندان نیز کارشان با تذهیب تزیین نشده که دلیل آن شرایط اقتصادی است.

فعالیت هنرمند با مخاطب زنده است

ملک بیان کرد: یک خوش‌نویس باید هزینه زیادی صرف کند تا بتواند کار خود را بر روی دیوار قرار دهد و بعد منتظر بماند تا کسی آن را بخرد. هنرمند با مخاطب زنده است. همین که اثر او روی دیوار قرار می‌گیرد و دیده می‌شود برایش کافی است، اما تا نمایشگاه بعدی مانند یک سینوس اوج می‌گیرد و دوباره تقلیل می‌یابد. این امر باید مداوم باشد تا بتوانیم حرکت رو به جلو داشته باشیم.

وی معتقد است باید اقدامی از سوی مسئولان متولی برای خرید آثار هنری شکل بگیرد. این هنرمند در این باره ادامه داد: می‌توانیم یک نگارخانه دائمی داشته باشیم تاگردشگران و زائرانی که به مشهد می‌آیند و می‌خواهند سوغات هنری ببرند، خوش‌نویسی نیز در کنار آن‌ها باشد. همچنین می‌توان انبوه‌سازان را برای اخذ پانل‌کار به خرید آثار هنری مکلف کرد. با این روش‌ها می‌توان تغییری در وضعیت این هنر ایجاد کرد، تا بتوانیم چرخه اقتصادی آن را به حرکت در بیاوریم.

ملک ادامه داد: من تاکنون بیش از هفتاد کار نفیس تذهیب‌کاری شده اهدا کرده‌ام که تعدادی از آن‌ها به مسئولان اهدا شده است تا فقط حرف‌های ما را بشنوند. متأسفانه هنرمندان را نمی‌بینند و به آن‌ها اهمیت نمی‌دهند، اما وقتی هنرمندی را از دست دادند، گوی سبقت می‌گیرند تا از اقدامات او تقدیر کنند. یا اگر هنرمندی پای خود را مقداری کج بگذارد، بسیار برایشان پررنگ و با اهمیت می‌شود.

فرم از عناصر مغفول مانده خوش‌نویسی است

این هنرمند در شرایط فعلی نگر داشتن گروه‌های هنری را کار دشواری دانست و در بیان دلیل آن گفت: هیچ چشم‌اندازی در این بخش وجود ندارد. جمع ما بسیار هم‌دل و هم‌سو است و هرکسی که وارد نمایشگاه می‌شود، با اشتیاق اشعار را می‌خواند. برخی نیز دوست دارند در این رشته هنری فعالیت داشته باشند.

وی بیان کرد: بویایی هنر به خلاقیت است و نمی‌توانیم از هنرمند بخواهیم که در چهارچوب خاصی جلو برود، زیرا پیش از این بسیار کارهای بهتری انجام شده است. آنچه که ما را در عصر حاضر متمایز می‌کند، این است که بتوانیم با رعایت اصول، تجربه‌های درونی خود را در فرم اجرا کنیم. فرم یکی از عناصر هنر است که در خوش‌نویسی مغفول مانده است و بسیاری اوقات ما فقط فرم‌های قدیمی را تکرار می‌کنیم.

ملک در پایان افزود: اگر بخواهیم در زبان جهانی، خوش‌نویسی را به عنوان یک هنر ایرانی به دنیا معرفی کنیم و یک فرد غیرفارسی زبان نیز بتواند با آن ارتباط بگیرد، باید آن را به زبان تصویر نزدیک کنیم. وقتی رنگ و فرم وارد کار می‌شود، مخاطب عام‌تری پیدا می‌کند. خوش‌نویسی فقط مخاطب خاص دارد، اما هنر ملی ماست و باید آن را حفظ کنیم.

شهریار

۳شنبه

۲۲ مهر ۱۴۰۴
روزنامه‌نگاری ۴۴۱
شماره ۴۰۰

۱۱

شهریار

درباره مجموعه «نمک نشنال» که با حضور یک تیم منسجم مشهدی از شبکه نسیم در حال پخش است

طنز سیاسی مشهدی در قاب رسانه

بسترهای مختلف، اعم از شبکه‌های رادیویی و تلویزیونی و فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی، به مخاطبان منتقل کنند. یکی از این برنامه‌ها که اتفاقاً توسط یک تیم منسجم مشهدی تولید شد و شبکه نسیم عهده دار پخش و نمایش آن شد. برنامه‌ای با عنوان «نمک نشنال» بود. برنامه‌ای در قالب طنز و با رویکرد خبری و سیاسی که مقابله با شیاعه پراکنی و دروغ‌پردازی یکی از شبکه‌های

می‌کردند. به هر شکل ممکن، فضای کشور را به گونه‌ای فراهم کنند که ضمن برقراری آرامش عمومی، مردم به موضوع تهاجم به کشور نیز توجه داشته باشند. در این میان، فعالان رسانه‌ای هم‌تلاش کردند ضمن حفظ امانت در انعکاس اخبار و واقعیت‌ها و جلوگیری از شایعاتی که ازسوی رسانه‌های معاند منعکس می‌شد. تولیدات رسانه‌ای در قالب‌های مختلف نیز داشته باشند و این تولیدات را از

مختلفی انجام دادیم. از یک سو، تلاش کردیم مخاطب از قبل با در مدت پخش برنامه با شخصیت‌ها و فضا ارتباط برقرار کند. برای هر بخش از شخصیت‌های ثابت استفاده کردیم که باعث می‌شود مخاطب با دیدن این شخصیت بتواند بیشتر با آن ارتباط برقرار کند. وی می‌افزاید: از سوی دیگر، به این نکته نیز توجه داشتیم که برنامه به ویژه در فضای کم‌دلی و طنز، باید سرگرم‌کننده باشد. در غیر این صورت مخاطب کار را کنار می‌گذارد و کار دیده نمی‌شود. افزون بر این باید تلاش می‌کردیم فرم را دقیقاً کپی و به جزئیات دقت کنیم. آن قدر تلاش کرده بودیم مشابهت‌ها را رعایت کنیم که برخی آن را با اینترنشنال اشتباه گرفته بودند.

اصغری تأکید می‌کند: یکی از مهم‌ترین اقدامات ما این بود که باید مانع از آن می‌شدیم کار به جای طنز به هزل و لودگی کشیده شود تا مخاطب همچنان بتواند با آن ارتباط داشته باشد. از کار لذت ببرد و در ضمن نکات محتوایی هم به او منتقل شود. جنس شوخی را در متن و لایه‌های کار تعریف و کار را از فضای لودگی خارج کردیم. وی می‌گوید: عمده بازخوردهایی که داشتیم، مثبت بوده است. هم از سمت مردم و هم از سمت افرادی که بیشتر در فضای هنری فعالیت می‌کنند. البته دو بخش بیشتر مورد توجه مخاطبان قرار گرفته بود. یکی سخنگوی ارتش رژیم صهیونیستی و دیگری نشست خبری ترامپ که با استقبال روبه‌رو شد. بازی مجری برنامه هم به خوبی دیده شد و مورد توجه مخاطبان بود.

«نمک نشنال» یک پارودی طنز نمایشی

محمد مهدی دخانی، نویسنده و ایده‌پرداز که در پروژه نمک نشنال نیز به عنوان نویسنده حضور داشت، می‌گوید: اوایل وقوع جنگ و در جریان پیگیری اخبار، واکنش‌های شبکه اینترنشنال برای ما بسیار سنگین بود و ایده ساخت این برنامه شکل گرفت. این ایده در اتاق ایده رفت و جکش‌کاری شد.

وی می‌افزاید: برنامه پارودی یا تقلید طنز خبری چندان نداشتیم. آن هم به این معنا

رضا میرزاده رژیم صهیونیستی و آمریکا که به کشور ما حمله کردند. نوعی هم بستگی ملی در کشور شکل گرفت که شاید لاف‌لاقل در یکی دو دهه گذشته، کمتر شاهد آن بودیم. اصناف و گروه‌های مختلف، کشور را رها نکردند و تلاش کردند در کنار نیروهای مسلح که با سلاح‌رزمی درمقابل تهاجم دشمن میدان‌داری

گزارش
روز

«نمک نشنال»، از ایده تا اجرا

امیرمحمد اصغری، کارگردان این برنامه است که افزون بر تولیدات مختلف هنری، کارگردانی فصل اول و دوم سریال، «دایی جان» را نیز بر عهده داشته و در مجموعه

تلویزیونی «با عرض معذرت، نیز دستیار تهیه‌کننده کار بوده است. وی درباره این مجموعه تلویزیونی می‌گوید: از همان روزهای نخست جنگ، ضروری دانستیم که ما هم باید کاری انجام دهیم و به این موضوع واکنشی داشته باشیم. طبق رصد برخی از برنامه‌های خبری و رسانه‌ای، ستاریویی حول محور سخنگوی ارتش رژیم صهیونیستی آماده کردیم. هم‌زمان با این موضوع روبه‌رو شدیم که شبکه اینترنشنال هم در مقایسه با قبل بسیار فعال‌تر شده و نیاز است که یک کار جدی در مقابل آن شکل بگیرد. آن هم مقابله‌ای گفت‌مانی با زبان خودش و با مدل خودش. بنابراین، در مجموعه به «نمک نشنال» رسیدیم.

وی می‌افزاید: کار نوشتن متن و تولید آغاز شد. تمرکز را هم بر روی شبکه اینترنشنال گذاشتیم تا بتوانیم کاری مشابه آن تولید کنیم و فرم کامل کار شبیه فعالیت شبکه اینترنشنال استخراج شود. البته با این هدف که تناقض‌گویی‌ها و تلاش آن‌ها برای اجرای پروژه عملیات روانی علیه جمهوری اسلامی را تبیین کنیم. این فریبکاری را به نوعی بزرگ کنیم و در مقابل چشم مردم قرار دهیم.

اصغری تأکید می‌کند: تلقی ما این بود که در فضای جنگی، جامعه به ایجاد فضاهای طنز نیاز دارد تا مردم کمی بخندند و آرامش روانی جامعه حفظ شود. ما کار را ساختیم و شبکه نسیم هم پای کار پخش آن آمد. تلاش می‌کنیم تا زمانی که بتوانیم کار را ادامه دهیم، فعلاً تولید برای چهل قسمت در نظر گرفته شده است و تلاش کردیم مخاطب را همراه برنامه نگه داریم.

برنامه را از فضای لودگی خارج کردیم

اصغری در ادامه می‌گوید: برای اینکه مخاطب را همراه برنامه نگه داریم، کارهای

نقد
روز

احمد مطبوعی ا در سال‌های اخیر رسانه‌های معاند فارسی‌زبان با بهره‌گیری از تکنیک‌های روانی و روایت‌های تحریف‌شده، تلاش کرده‌اند افکار عمومی ایران را تحت تأثیر قرار دهند. در چنین شرایطی، تولید برنامه‌هایی که هم بتواند سرگرم‌کننده باشد و هم جنبه‌ای آگاه‌بخش داشته باشد، ضرورتی انکارناپذیر است. شبکه نسیم سیما با پخش برنامه، «نمک نشنال» به تهیه‌کنندگی و سردبیری رضا حاتم‌ی وفا و کارگردانی امیر محمد اصغری از هنرمندان مشهدی کوشیده است باسختی خلاقانه به این نیاز بدهد: برنامه‌ای که با ترکیب طنز، نمایش و نقد، رسانه‌ای نه تنها توانسته توجه مخاطبان را جلب کند بلکه الگوی تازه‌برای رویارویی هوشمندانه با جنگ روایت‌ها ارائه داده است.

«نمک نشنال»، محصول همکاری گروه هنری «نم» و «حوزه هنری انقلاب اسلامی»، است. گروه نم که پیش‌تر با تولید آثاری چون دایی جان و با عرض معذرت در عرصه طنز اجتماعی شناخته شده بود، این بار با تجربه‌ای پخته‌تر به میدان آمده است. رضا حاتم‌ی وفا، تهیه‌کننده و سردبیر برنامه، با تکیه بر همین سابقه کوشیده مجموعه‌ای بسازد که علاوه بر سرگرمی، مأموریتی

ارتقای سواد رسانه بازبان طنز

نگاهی به برنامه تلویزیونی «نمک نشنال» از هنر مندان مشهدی

شاهین اراجار محمد رضا طارقی در برنامه، نمک نشنال

متفاوت از آنچه در تلویزیون مرسوم است پدید آورده است. اجرا و فضاسازی برنامه به‌گونه‌ای طراحی شده که یادآور شبکه‌هایی چون ایران اینترنشنال باشد و در عین حال با طنز و شوخی آن‌ها را به نقد بکشانند. دکور، سبک خبرخوانی، ادبیات و حتی نوع پوشش مجریان، همگی به‌طور هوشمندانه شبیه‌سازی شده تا پیام اصلی برنامه یعنی نقد روایت‌سازی رسانه‌های معاند پررنگ‌تر جلوه کند. اصغری، کارگردان مجموعه، با استفاده از قالب‌های خبری همچون سرخط اخبار، گزارش میدانی و گفت‌وگو با کارشناس، فضایی باورپذیر و در عین حال طنزآلود

آموزشی نیز بر عهده داشته باشد. او در مصاحبه‌های خود تأکید کرده که هدف اصلی «نمک نشنال»، ارتقای سواد رسانه‌ای مردم است؛ سواد‌ی که می‌تواند مخاطب را در برابر سیل شایعات و اخبار جعلی مصون سازد. قالب طنز برای رسیدن به این هدف بهترین ابزار است، زیرا هم جذابیت دارد و هم قدرت نقد پنهان‌کاری‌های رسانه‌ای را دوچندان می‌کند. یکی از نقاط قوت این برنامه بهره‌گیری از ظرفیت‌های تئاتر مشهد است.

حضور بازیگران جوان و نوپا، هم به معرفی استعداد‌های تازه کمک کرده و هم فضایی

خلق کرده است. این نوآوری‌ها سبب شده تا مخاطب در همان حال که سرگرم می‌شود، شیوه‌های عملیات روانی رسانه‌های خارجی را بهتر بشناسد. «نمک نشنال» در بخش‌های نمایشی با چهره‌های سیاسی شوخی می‌کند و موضوعات روز را از زاویه‌ای طنزآمیز بررسی می‌نماید. این رویکرد موجب شده است تا مسائل جدی جامعه با زبانی ساده و قابل فهم به مردم منتقل شود. در شرایطی که بسیاری از شبکه‌های خارجی به دنبال ایجاد تردید و بی‌اعتمادی هستند، چنین تولیداتی به بازسازی اعتماد عمومی کمک می‌کند. افزون بر این، توجه به استعداد‌های بومی و تمرکز بر ظرفیت‌های شهرستان‌ها، گامی ارزشمند در راستای عدالت رسانه‌ای و تقویت بدنه هنری کشور است. «نمک نشنال» فراتر از یک برنامه طنز تلویزیونی است؛ این مجموعه نمونه‌ای موفق از پیوند هنر و رسانه در خدمت آگاهی‌بخشی اجتماعی به شمار می‌رود. با بهره‌گیری از زبان طنز، استفاده از جوانان مستعد و تکیه بر قالب‌های خلاقانه، توانسته است الگویی تازه برای مقابله با هجمه‌های رسانه‌ای ارائه دهد. استمرار چنین تجربه‌هایی می‌تواند به افزایش سواد رسانه‌ای مردم، تقویت اعتماد عمومی و ارتقای جایگاه رسانه ملی منجر شود.